Lieta Nr.C771592223
Lietvedības Nr.C-06105-24/14
ECLI:LV:RPT:2024:0306.C771592223.3.S

Rīgas pilsētas tiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024.gada 6.martā

šādā sastāvā: tiesnese Kristīne Zdanovska
izskatīja rakstveida procesā civillietu Rīgas valstspilsētas pašvaldības prasībā pret /pers. A/ vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu

Aprakstošā daļa

[1] 2024.gada 27.oktobrī prasītājs Rīgas valstspilsētas pašvaldība iesniedza tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja prasītāja labā garāžas telpas un zemesgabala faktiskās lietošanas maksas parādu par laika periodu no 2022.gada 10.aprīļa līdz 2022.gada 31.jūlijam 160,51 EUR, sertificēta vērtētāja atlīdzības samaksas parādu 181,50 EUR, tiesāšanās izdevumus, atzīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no nenomaksātās pamatparāda summas.

[1.1] Prasītājs norāda, ka 2019.gada 10.aprīlī starp prasītāju kā iznomātāju un atbildētāju kā nomnieku tika noslēgts zemes nomas līgums Nr./numurs/, par zemesgabala /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs A/), 206/1901 domājamo daļu nomu. Zemesgabala izmantošanas mērķis – garāžas (būves kadastra apzīmējums /numurs B/) telpas (kadastra apzīmējums /numurs B/) uzturēšana un apsaimniekošana. Līgums bija spēkā līdz 2022.gada 9.aprīlim.

[1.2] Atbildētājam lūgts līdz 2022.gada 9.aprīlim izpildīt līguma noteikumus un atbrīvot par saviem līdzekļiem garāžas telpu un zemesgabalu no atbildētājam piederošām kustamām lietām.

2022.gada 11.aprīlī tika veikta zemesgabala un garāžas telpas apsekošana un tika konstatēts, ka atbildētājs turpina lietot garāžas telpu un zemesgabalu pēc līguma izbeigšanās un garāžas telpa nav atbrīvota. 2022.gada 11.aprīļa apsekošanas aktā konstatēts, ka garāžas telpā atrodas automašīna, citas kustamas lietas, kā arī garāžas telpas iepriekšējie vārti, veikta fotofiksācija. No apsekošanas akta un tā pielikumiem nepārprotami izriet, ka uz 2022.gada 11.aprīli, kas ir pēc līguma termiņa beigām, garāžas telpa nebija atbrīvota. 2022.gada 11.aprīļa apsekošanā piedalījās arī atbildētājs.

2022.gada 28.jūlijā atbildētājs telefoniski informēja departamenta darbiniekus, ka garāžas telpa tiks atbrīvota 2022.gada 1.augustā. Veicot apsekošanu 2022.gada 1.augustā tika konstatēts, ka garāžas telpa ir atbrīvota.

Laika posmā no 2022.gada 11.aprīļa līdz 2022.gada 31.jūlijam atbildētājs ne reizi nevērsās pie prasītāja ar informāciju, ka garāžas telpa ir atbrīvota.

[1.3] 2022.gada 22.septembrī atbildētājam tika nosūtīta vēstule informējot, ka par laika periodu no 2022.gada 10.aprīļa līdz garāžas telpas atbrīvošanai, t.i., līdz 2022.gada 31.jūlijam, jāmaksā par garāžas telpas un zemesgabala lietošanu.

Sākot ar 2022.gada 10.aprīli, atbildētājs lietoja ne tikai zemesgabalu, bet arī garāžas telpu, kas kopā veido vienotu nekustamo īpašumu.

Maksa par garāžas telpas un zemesgabala faktisko lietošanu par periodu no 2022.gada 10.aprīļa līdz 2022.gada 31.jūlijam ir 160,51 EUR, tai skaitā PVN, un sertificētā vērtētāja atlīdzības samaksa –181,50 EUR, tai skaitā PVN.

Prasītājs ir vairākkārt sazinājies ar atbildētāju, tomēr uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu parāds joprojām nav samaksāts.

[1.4] Prasība pamatota uz Civillikuma 1., 3., 876., 927., 1425., 1587., 1651.pantu, 1652.panta trešo daļu, 1811., 1828.pantu, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmo daļu, 3.panta 1.punktu, 5.panta pirmo daļu; Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta otro daļu, Ministru kabineta 2018.gada 20.februāra noteikumiem Nr.97 „Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi".

[2] Tiesā saņemtajos paskaidrojumos atbildētājs norāda, ka prasītāja prasību neatzīst.

[2.1] Atbildētājs norāda, ka līgums no atbildētāja puses ir apmaksāts un izbeigts 2022.gada 10.aprīlī. Garāžas telpas tika atbrīvotas 2022.gada 12.aprīlī pēc prasītāja darbinieka vizītes, sākot ar 2022.gada 12.aprīli prasītājs varēja rīkoties ar savu valdījumu un jebkurā laikā pēc apsekošanas 2022.gada 11.aprīlī nākt un pārbaudīt īpašuma stāvokli.

Fakts, ka prasītājs neorganizēti rīkojās ar savu īpašumu un nesekoja līdz tā stāvoklim, pats par sevi nevar būt par pamatu uzskatīt, ka atbildētājs turpināja lietot īpašumu bez līguma. Atbildētājs uzskata, ka rēķins Nr.OPE065006 par faktisko zemes lietošanu ir izrakstīts nepamatoti.

[2.2] Atbildētājs norāda, ka prasītāja iesniegtie akti Nr.DIIPP-22-96-akt un Nr.DIIPP-22-49-akt ir parakstīti tikai no prasītāja puses un ir iepriekš sastādīti tādi, lai otras puses paraksts nebūtu nepieciešams. Šāds dokuments nevar tikt atzīts par juridisku.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otro^{1} daļu, tiesa pēc savas iniciatīvas sastāda spriedumu atbilstoši Civilprocesa likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam.

[4] Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{26}pantam, tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Tiesa var lietu iztiesāt tiesas sēdē arī pēc savas iniciatīvas. Ja tiesa atsaka lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, to norāda spriedumā.

Atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos lūdz civillietu skatīt tiesas sēdē, lai dzirdētu atbildes uz jautājumiem, kurus uzdevis prasītājam un pie iespējas veikt argumentētu apspriešanu, bet ne formālu atrakstīšanos.

Tiesa uzskata, ka atbildētāja atsaukšanās uz atbilžu saņemšanu, argumentētu apspriešanu, nepamato objektīvu nepieciešamību vienkāršotās procedūras lietu iztiesāt mutvārdu procesā tiesas sēdē, jo atbildētājs nav ierobežots tiesībās pilnīgi paust savu viedokli un iebildumus, iesniegt attiecīgos pierādījumus lietas sagatavošanas stadijā rakstveida procesā, sniegt argumentētu viedokli un saņemt tādu, kā arī lietas izskatīšana rakstveida procesā nekādā mērā neierobežo pušu Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās tiesības.

Līdz ar to atzīst, ka atbildētāja lūgums par lietas izskatīšanu tiesas sēdē nav apmierināms, jo tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Tiesas ieskatā lietas materiāli ir pietiekami, lai lietu izskatītu rakstveida procesā.

[5] Civillikuma 1401.pants nosaka, ka saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam – jāizdara par labu otrai – kreditoram – zināma darbība, kam ir mantiska vērtība; 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā nav strīda, ka 2019.gada 10.aprīlī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts zemes nomas līgums Nr./numurs/, saskaņā ar kuru atbildētājs par noteiktu maksu nomāja prasītājam piederošo zemesgabalu /adrese/ domājamo daļu apmērā. Zemesgabala izmantošanas mērķis – garāžas telpas uzturēšana un apsaimniekošana.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka minētais līgums atzīstams par īres līgumu Civillikuma 2112.panta izpratnē, kas noteic, ka noma vai īre ir līgums, ar ko viena puse piešķir vai apsola otrai par zināmu nomas vai īres maksu kādas lietas lietošanu. Līgums, ar kuru piešķir vai apsola augļu nesējas lietas lietošanu augļu ievākšanai no tās, ir noma, bet ikviens cits lietošanas piešķīruma līgums - īre.

[5.1] Tāpat lietā nav strīda, ka pušu starpā noslēgtais līgums izbeigts ar 2022.gada 9.aprīli, kā arī nav strīda, ka izbeidzoties līgumam iznomātais zemesgabals un garāžas telpa atbildētājam ir jāatbrīvo.

Prasītājs norāda, ka atbildētājs garāžas telpu atbrīvoja 2022.gada 1.augustā, savukārt no atbildētāja paskaidrojumiem izriet, ka garāžas telpas tika atbrīvotas 2022.gada 12.aprīlī.

Līdz ar to, izvērtējot prasības pieteikumā norādīto informāciju, atbildētāja sniegtos paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka starp pusēm pastāv strīds par garāžas telpu atbrīvošanas datumu un no tā izrietošo pienākumu maksāt garāžas telpas un zemesgabala faktiskās lietošanas maksas parādu.

[5.2] Kā redzams no lietas materiāliem pievienotā 2022.gada 11.aprīļa akta Nr.DIIPP-22-49-akt, tam pievienotajiem fotoattēliem, 2022.gada 11.aprīlī, pēc nomas līguma izbeigšanas, apsekojot garāžas telpu un zemesgabalu, tika konstatēts, ka garāžas telpa nav atbrīvota.

Savukārt no 2022.gada 1.augusta akta Nr.DIIPP-22-96-akt, tam pievienotajiem fotoattēliem, redzams, ka 2022.gada 1.augustā tika konstatēts, ka garāžas telpa ir atbrīvota.

2019.gada 10.aprīļa zemes nomas līguma Nr.RD-19-393-lī 4.7.punkts noteic, ka, ja nomnieks nav nostiprinājis zemesgrāmatā īpašuma tiesības uz garāžas telpu līdz līguma darbības beigām, nomnieks atbrīvo par saviem līdzekļiem garāžas telpu un zemesgabalu no nomniekam piederošām kustamām lietām.

Lietā nav strīda, ka atbildētājs zemesgrāmatā īpašuma tiesības uz garāžas telpu līdz līguma darbības beigām nav nostiprinājis.

Civillikuma 2152.pants noteic, ka pēc nomas vai īres izbeigšanās nomniekam vai īrniekam jāatdod atpakaļ iznomātā vai izīrētā lieta ar visiem tās piederumiem, cik iespējams labā stāvoklī.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājam, beidzoties nomas līgumam 2022.gada 9.aprīlī, nekustamais īpašums bija jāatdod prasītājam. Tiesas atzīst, ka iznomātā vai izīrētā nekustamā īpašuma atdošana izpaužas kā nekustamā īpašuma atbrīvošana no sev piederošām lietām, iznomātāja vai izīrētāja informēšana par nekustamā īpašuma atbrīvošanu.

Atbildētājs norāda, ka atbildētāja brālis varēs liecināt, ka viņam piederošais transportlīdzeklis, kas bija novietots garāžā, tika pārdzīts uz citu stāvēšanas vietu 2022.gada 12.aprīlī un šādi garāža tika atbrīvota, taču tiesa atzīst, ka šim atbildētāja argumentam nav tiesiskas nozīmes. Saskaņā ar nomas līguma un Civillikuma 2152.panta noteikumiem atbildētājam nekustamais īpašums bijā jāatdod prasītājam un garāžas atbrīvošana no sev piederošajām lietām, par to neinformējot prasītāju, tiesas ieskatā nav atzīstama par nekustamā īpašuma atdošanu prasītājam.

Kā redzams no 2022.gada 11.aprīļa akta Nr.DIIPP-22-49-akt, atbildētājs šo pienākumu 2022.gada 11.aprīlī nebija izpildījis, ko atbildētājs savos paskaidrojumos nenoliedz, norādot, ka garāžas telpas tika atbrīvotas 2022.gada 12.aprīlī.

Prasītājs 2022.gada 24.martā, 2022.gada 6.aprīlī un 2022.gada 7.aprīlī nosūtījis atbildētājam vēstules, kurās informējis, ka līdz 2022.gada 9.aprīlim jāatbrīvo garāžas telpas un zemesgabals, kā arī informējis par to, ka 2022.gada 11.aprīlī veiks garāžas telpas un zemesgabala apsekošanu.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka gan no nomas līguma, gan no prasītāja vēstulēm atbildētājs bija informēts par datumu, kad jāatbrīvo garāžas telpas un zemesgabals, un atbildētājs noteiktajā termiņā šo pienākumu nav veicis, kaut gan atbildētājam bija pienākums to darīt. No lietas materiāliem neizriet, ka atbildētājs būtu informējis prasītāju par garāžas telpu un zemesgabala atbrīvošanu 2022.gada 12.aprīlī, ka atbildētājs garāžas telpu un zemesgabalu būtu nodevis prasītājam.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka par garāžas telpas un zemesgabala atdošanas datumu uzskatāms, 2022.gada 1.augusts, kad prasītāja darbinieki konstatēja, ka garāžas telpas ir atbrīvotas no atbildētājam piederošajām mantām.

[6] Ņemot vērā, ka tiesa sprieduma [5.2] punktā ir konstatējusi, ka garāžas telpas un zemesgabala atdošanas datums ir 2022.gada 1.augusts, tiesa atzīst, ka atbildētājam ir jāveic samaksa par garāžas telpas un zemesgabala faktiskās lietošanas laiku.

Prasītājs norāda, ka atbildētājam izveidojies garāžas telpas un zemesgabala faktiskās lietošanas maksas parāds par laika periodu no 2022.gada 10.aprīļa līdz 2022.gada 31.jūlijam 160,51 EUR apmērā.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5.panta pirmā daļa noteic, ka publiskas personas mantu aizliegts nodot privātpersonai vai kapitālsabiedrībai bezatlīdzības lietošanā.

Ņemot vērā, ka nomas līgums ir izbeigts, savukārt atbildētājs turpināja lietot garāžas telpas un zemesgabalu, prasītājs nomas maksu par garāžas telpas un zemesgabala faktisko lietošanu ir aprēķinājis saskaņā ar Ministru kabineta 2018.gada 20.februāra noteikumu Nr.97 "Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi" 80. punktu, kas noteic, ka nekustamās mantas nosacītās nomas maksas noteikšanai iznomātājs var pieaicināt neatkarīgu vērtētāju. Ja iznomā nomas objektu, kas sastāv no būves un zemes, un nomas maksas noteikšanai pieaicina neatkarīgu vērtētāju, nomas maksu nosaka visam nomas objektam kopā atbilstoši neatkarīga vērtētāja noteiktai tirgus nomas maksai.

Rīgas domes 2012.gada 3.jūlija Iekšējo noteikumu Nr.16 "Rīgas valstspilsētas pašvaldībai piederošā un piekrītošā nekustamā īpašuma iznomāšanas un nomas maksas noteikšanas kārtība" 19. punkts noteic, ka nosacīto nomas maksu, iznomājot īpašumu privāto tiesību subjektiem, nosaka sertificēts nekustamā īpašuma vērtētājs.

Atbilstoši sertificēta nekustamo īpašumu vērtētāja atzinumam garāžas telpas un zemesgabala tirgus nomas maksa mēnesī ir 35,85 EUR, kas par laika periodu no 2022.gada 10.aprīļa līdz 2022.gada 31.jūlijam kopā ar pievienotās vērtības nodokli sastāda 160,51 EUR.

Ņemot vērā, ka atbildētājs noteiktajā termiņā nav atbrīvojis garāžas telpu un zemesgabalu, tiesa atzīst, ka atbildētājam jāmaksā garāžas telpas un zemesgabala faktiskās lietošanas maksas parāds par laika periodu no 2022.gada 10.aprīļa līdz 2022.gada 31.jūlijam 160,51 EUR.

[6.1] Prasītājs norāda, ka atbildētājam jāmaksā sertificēta vērtētāja atlīdzības samaksa 181,50 EUR apmērā.

Kā redzams no lietas materiāliem, prasītājs nomas maksas noteikšanai ir pieaicinājis nekustamā īpašuma vērtētāju, kas ir sagatavojis vērtējumu par

nekustamā īpašuma nomas maksu mēnesī. Tāpat no iesniegtā atzinuma redzams, ka prasītājam par nekustamā īpašuma novērtēšanu jāveic samaksa 181,50 EUR apmērā.

Ministru kabineta 2018.gada 20.februāra noteikumu Nr. 97 "Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi" 80. punkts noteic, ka ja nomas maksas noteikšanai pieaicina neatkarīgu vērtētāju un tā atlīdzības summu ir iespējams attiecināt uz konkrētu nomnieku, nomnieks papildus nomas maksai kompensē iznomātājam neatkarīga vērtētāja atlīdzības summu.

Ņemot vērā, ka atbildētājs noteiktajā termiņā nav atbrīvojis garāžas telpu un zemesgabalu, kā rezultātā nomas maksas noteikšanai par faktisko īpašuma lietošanas laiku, prasītājam bija jāpieaicina vērtētājs, tiesa atzīst, ka atbildētājam jāmaksā sertificēta vērtētāja atlīdzības samaksa 181,50 EUR apmērā.

[6.2] Tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo, bet tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu izpildījis savas saistības pret prasītāju. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka prasītāja piestādītie rēķini nav pamatoti un nav tos apstrīdējis prasības kārtībā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc prasījuma un, līdz ar to, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams garāžas telpas un zemesgabala faktiskās lietošanas maksas parāds par laika periodu no 2022.gada 10.aprīļa līdz 2022.gada 31.jūlijam 160,51 EUR, sertificēta vērtētāja atlīdzības samaksas parāds 181,50 EUR, kopā 342,01 EUR.

[7] Attiecībā par pārējiem norādītajiem iebildumiem, tai skaitā, par aktu parakstīšanu tikai no prasītāja puses, par atbildētāja uzstādītajiem garāžas vārtiem, tiesa pievienojas Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņai, ka no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (*61.punkts 1994.gada 19.aprīļa spriedumā "Van de Hurk v The Netherlands" (iesnieguma Nr.16034/90)*); Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu; Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmums lietā 10153/82 Austria*).

Ņemot vērā iepriekš minēto, atzīstot, ka pārējie atbildētāja iebildumi neattiecas uz prasības priekšmetu un pamatu, kā arī to, ka tie iziet ārpus prasījuma robežām, balstoties uz procesuālās ekonomijas principu, tiesa atzīst par pamatotu nevērtēt pārējos norādītos iebildumus.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētāja prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi - par valsts nodevu samaksu iesniedzot prasību tiesā, t.i., 70 EUR.

[9] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1756., 1759., 1760.pantu, prasītājam ir atzīstamas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas, tas ir, 412,01 EUR par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[10] Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panu tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš desmit dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā uz Civilprocesa likuma 8., 41., 93., 97., 193., 194., 195., 204.^{1}, 250.^{23}, 250.^{24}, 250.^{25}pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt Rīgas valstspilsētas pašvaldības prasību pret /pers. A/ vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu un piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, Rīgas valstspilsētas pašvaldības, reģistrācijas Nr.90011524360, labā garāžas telpas un zemesgabala faktiskās lietošanas maksas parādu par laika periodu no 2022.gada 10.aprīļa līdz 2022.gada 31.jūlijam 160,51 EUR, sertificēta vērtētāja atlīdzības samaksas parādu 181,50 EUR un tiesas izdevumus 70 EUR, kopā 412,01 EUR.

Parāda samaksa veicama Rīgas valstspilsētas pašvaldības norādītajā kontā AS "Luminor Bank", konta numurs LV46RIKO0020300003010.

Atzīt Rīgas valstspilsētas pašvaldības tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no ar spriedumu piedzītās summas 412,01 EUR par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumus.

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienu laikā, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas tiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese **Kristīne Zdanovska**